

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Balık çiftliklerinin kurulabilmesine ilişkin yasa 22 Mart 1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'dur. Bu kanuna göre deniz ve iç sularda yapılacak su ürünleri üretme havuzları kurulmadan önce Tarım ve Orman Bakanlığı'na müracaat edilmesi ve Bakanlığın mütalaasına dayalı olarak ilgili mercilerden izin alınması ve 2886 sayılı yasaya göre deniz yüzeyinin kiralınmasında sözleşmede taraflardan biri üretici diğeri Maliye Bakanlığı ve yine aynı kanunda bu gibi üretme havuzlarının tesisine izin verilmeden önce seyrüsefer bakımından bir engel teşkil edip etmedikleri hususunda Ulaştırma Bakanlığı'ndan mütalaası alınır. Denizlerdeki balık üretim çiftliklerinin açılması bu günkü Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'nın ukdesinde olup Bakanlık yasa gereği Turizm Bakanlığı'nın görüşlerine başvurmak zorunda değildir.

Türkiye'nin deniz ve iç sularda yetiştiricilik yapan toplam işletme sayısı 2 bin 286 adettir. Bunların birçoğu turizm bölgelerinde olup Turizm Bakanlığı doğal bir kaynak olarak gördüğü kıyıların korunması ve akılcı kullanım için yasal ve idari düzenlemelerin yapılması gerekmektedir. Kültür balıkçılığının önem kazanmasıyla kıyılarımızda balık çiftlikleri hızla kontrolsüz artış göstermektedir. Aşırı avlanma kirlilik, iklim krizi, kıyı habitat tahribatı gibi birçok nedenden dolayı balık stokları azalırken iktidar çareyi Balıkları hapsedmekte buldu. Mersin, İzmir, Muğla çevresinde yoğunlaşan balık çiftlikleri ülkenin dört bir tarafına yayılmış durumda olup son bir buçuk yıldır Trabzon, Giresun, Sinop ve Artvin illerindeki projelere onay verip Ege, Akdeniz'den sonra Karadeniz'i de balık çiftliklerine mahkûm etmiştir.

Kurulacak olan çiftlikler kesinlikle ÇED raporu almaları zorunludur, ancak ÇED raporu almayan birçok çiftlikler olduğu bilinmektedir. Bu çiftlikler daha önce bakanlık tarafından verilen ruhsatlarla üretimini sürdürmektedir, şu anda bin tonun üzerinde üretim yaptıklarından dolayı ÇED raporuna tabidirler. Fakat aynı körfezde bir firmaya ait 5-6 tane şirket kurarsanız, bu şirketlerin hepsine 500 ton 600 ton verirsiniz bin tonu aşmamış gibi görürsünüz. Aslında bu firmaların üretimi 10 bin tona yaklaşıyor ve denetlemeler böyle geçirtilir ÇED raporu almadan üretime devam ediliyor.

Bodrum'da 6 mavi bayraklı olan Mandalya Körfezinde kurulan balık çiftlikleri yüzünden denize artık girilmiyor. Ildır Körfezi, Gerence Körfezi ve Çeşme Körfezinde 35 balık çiftliği bulunmakta

- Ortalama 20 kafes olsa $35 \times 20 = 700$ kafes
- Kafeslerde ortalama 500bin balık beslenir $700 \times 500.000 = 350$ milyon balık
- Bir balık günde 1 gr atık bıraksa 1 günde 350 ton atık denize bırakılır
- Yılda $350 \times 365 = 127.750$ ton bu sayısal değer 10 katını alabiliriz 1.5milyon ton tehlikeli zararlı kimyasal atıklar bu alana bırakılmaktadır.

Balıkesir Valiliğince deniz turizmine zarar verdikleri gerekçesiyle Balıkesir Edremit ilçesi koylarından sökülen Balık Çiftlikleri Aydıncık ve Anamur ilçelerimiz arasındaki sahil şeridinde taşınmaktadır. Aydıncık'ta Soğuksu Koyu girişinden başlayarak Gözce'ye doğru çok geniş bir sahaya kurulmak istenen 10 yeni balık çiftliğinde projenin ÇED raporu incelendiğinde, bu çiftliklerin 20 tonun üzerinde atık üreteceği ve bu atıkların bertarafının ne şekilde yapılacağı belirtilmemektedir Çiftlik sahasındaki rüzgâr ve akıntı hızı dikkate alındığında bu atıklar kısa süre içerisinde sahillerimizi ve denizi kirliletecek ve denizlerimizi kullanılmaz hale gelecektir.

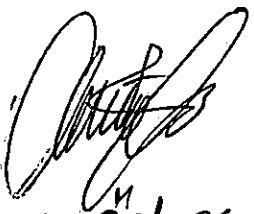
Ayrıca yine kirlenmelerden dolayı, hem doğal balık popülasyonu, hem kıyılar, hem nesli tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olan Caretta-Carettalar ve Türkiye'de 100 civarında bulunan Akdeniz fokundan 20'si Aydıncık kıyılarını tercih etmiş olup bu foklar temiz sularda yaşamaktadır. Bern Sözleşmesiyle korunan Akdeniz Foklarının üreme ve yaşam alanları balık çiftlikleri ile çok büyük zarar görecektir. Balık yetiştiriciliği üretim sürecinde çok fazla kimyasal kullanılır. Balık unu ve suya eklenen kimyasallar, antibiyotikler ve böcek ilaçları kombinasyonu, balık çiftliklerinden akan suyu zehirli hale getirebilir. Bu su yerel su yollarına ve sonunda deniz ve okyanusa karışır. Yerel deniz ekosistemlerini

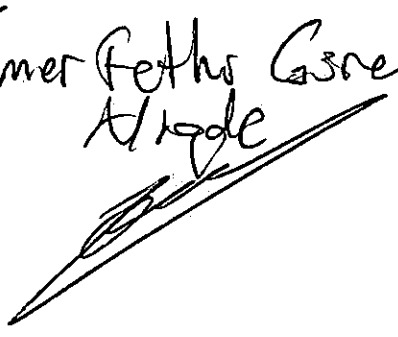

kirletmenin ötesinde bu akış insan tüketimine yönelik yerel su kaynaklarında gidebilir. Sadece suları kirletmekle kalmaz, aynı zamanda tarım için kullanılan alanların bu sularla kirletilmesi durumu da bir gerçektir.

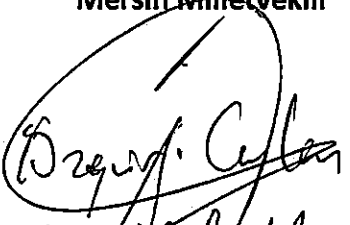
Cıva, toksit seviyelere ulaşana kadar uzun yıllar vücutta birikebilen tehlikeli bir maddedir. Cıva zehirlenmesi, Alzheimer dahil olmak üzere bir dizi sağlık sorunuyla ilişkilendirilmiştir. Ek olarak çiftlikte yetiştirilen somon balığı ve çiftlikte yetiştirilen diğer balıklar yüksek seviyedeki iltihaplı hastalıklara ve hatta kansere katkı bulunabilir.

Denizleri, içerisindeki canlıları, kıyıları, tarımı, turizmi, doğayı ve insan sağlığını tehdit eden her geçen gün sayıları artan kirletip yok ettiği alandan sökülerek temiz sulara yerleştirilen balık çiftliklerinin Anayasamızın 98nci Türkiye Büyük Millet Meclis içtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri gereğince Meclis Araştırmasını arz ve teklif ederiz. 26/06/2024

Ali Öztuna
K. Naraz Mv.

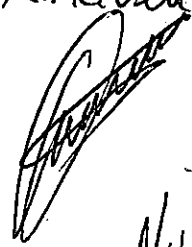

Ömer Fethi Çarar
Ağde

Talat DİNÇER
Mersin Milletvekili

Dr. Ceylan
Araştırma Mv.

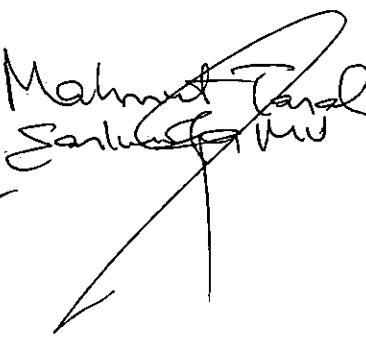

Narmen Yıldırım Koca

Hayat Mv.

Vecdi Bındırdır
Kırklareli Mv.

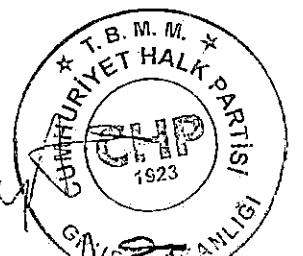

Serkan Sarı

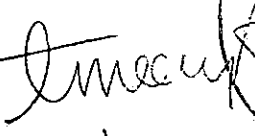
Belkıs Mv

Mahmut Tural
Sarıyer Mv

Nurdan Yener
Tekirdağ Mv

Seyit Toğan
Ordu Mv

Ahmet Tuncel
Tuncel

[illegible]